

EHFvu_Gy841mrMDyaKthtsTab44eJZGZ_4A0o1pKMjwxSRMFOA (дата звернення 29.11.2021).

2. Департамент агропромислового розвитку Сумської області. 2021. URL: <http://www.apk.sm.gov.ua/index.php/uk/2013-04-18-21-50-12/26-napryamki-diyalnosti/roslinnistvo/346-virobnitstvo-s-g-produktsiji> (дата звернення 29.11.2021).

3. Корнус А. О. Сільське господарство Сумської області (економіко-географічне дослідження) : монографія. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2019. 100 с.

4. Корнус А. О., Корнус О. Г., Сюткін С. І., Данильченко О. С. Географія вирощування зернових та зернобобових культур у Сумській області. *Часопис соціально-економічної географії*, 2019. Випуск 27. С. 60-69. DOI: <https://doi.org/10.26565/2076-1333-2019-27-07>

5. Лук'янов А. М., Сюткін С. І. Вплив кліматичних змін на спеціалізацію сільського господарства // Освітні та наукові виміри природничих наук [Електронний ресурс] : збірник матеріалів I Всеукраїнської заочної наукової конференції (м. Суми, 8 грудня 2020 р.). Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2020. С. 135-137.

6. Сюткін С. І. Курс лекцій з географії світового господарства. Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2020. 142 с.

7. Сюткін С. І. Суспільно-географічні напрями оптимізації виробничого комплексу Сумської області з метою поліпшення екологічної ситуації : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. геогр. наук : спец. 11.00.02 «економічна та соціальна географія». Київ: Інститут географії НАН України, 2000. 19 с.

8. Сюткін С. І., Леонтєва Г. Г. Економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни. Книга-зошит. Суми: Університетська книга, 2003. 246 с.

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ РЕЛІГІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО КЛАСТЕРА В СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Мірошниченко А. І., Корнус А. О.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
artemq103@gmail.com

Дослідження публікацій, присвячених розвитку туристичної галузі в Сумській області, дає підстави стверджувати, що цей регіон достатньо привабливий для в'їзного туризму. Причому спектр туристичних ресурсів є доволі різноманітним і здатним забезпечити розвиток різних видів туризму: екскурсійного, активного, фестивального, сільського, промислового, гастрономічного тощо. Сумщина насичена різноманітними історико-культурними та природними об'єктами, що можуть бути використані у діяльності туристичних фірм та у позиціонуванні регіону як атрактивної туристичної дестинації. Існуючі маршрути, що розроблені та більшою чи меншою мірою реалізуються в туристичній діяльності профільних підприємств, дають можливість туристам ознайомитись з цікавою природою та історико-культурною спадщиною регіону. Чотири туристичні маршрути

увійшли до «Програми сталого розвитку туризму в Сумській області на 2018-2022 рр.».

Не є винятком і релігійний, зокрема паломницький туризм, розвиток якого в Сумській області, також має, на нашу думку, достатньо багате підґрунтя. Ключову роль у його розвитку відіграють 3 монастирські ансамблі, які до того ж розташовані у відносній близькості один до одного, створюючи своєрідний релігійно-туристичний кластер [1-3].

Першим елементом цього кластера є Різдва Богородиці Молченський печерський жіночий монастир-фортеця у Путивлі – великий культовий комплекс, розташований на високому правому березі долини р. Сейм, звідки відкривається чудовий вид на заплаву Сейму. Фактично сьогодні Молчанський монастир уже виконує роль паломницького і релігійного центру, відомого за межами області. Також він є пам'яткою архітектури, реконструйованою в стилі класичного українського бароко.

У відносній близькості до Молченського монастиря, в с. Нова Слобода колишнього Путивльського району, знаходиться Різдва Богородиці Софронієво-Молченський чоловічий монастир. Цей об'єкт може привабити людей не тільки з паломницькою метою, а й туристів, які цікавляться печерними комплексами. Сьогодні у монастирі розчищено лише невелику частину підземних ходів, проте й дають уявлення про життя монахів у часи печерної обителі, колишньою монастирською лікарнею, печерними келіями. Крім огляду споруд монастиря та внутрішнього убранства церков, туристи можуть скуштувати справжню монашу кухню (проста, але смачна їжа); у монастирі можна зупинитись і на ночівлю. Якщо дозволяє час і бажання, можна оглянути розташовану поруч з монастирем ботанічну пам'ятку природи «Новослобідські дуби». Від монастиря відкривається чудовий краєвид на долину р. Сейм та Монастирський ліс.

Відносно мало відомим для туристів є Різдва Богородиці ставропігійний чоловічий монастир (Глинська пустинь), розташований у лісовому масиві біля с. Соснівка колишнього Глухівського району. Паломницька привабливість монастиря зумовлюється його ставропігійним статусом, тобто безпосередньою підпорядкованістю патріархові (РПЦ), а не місцевим церковним ієрархам.

Як бачимо, Сумська область має достатню основу для розвитку релігійного (паломницького) туризму. Ця галузь, хоч і досить специфічна, однак потребує певною підтримки і подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Горбовцов Г. М. Науково-методичні основи суспільно-географічного дослідження регіональної ідентичності населення [Електронний ресурс] / Г. М. Горбовцов, А. О. Корнус, С. В. Тупик, О. В. Фурсеєв // Четверті Сумські наукові географічні читання : збірник матеріалів Всеукраїнської наук. конф., (м. Суми, 11–13 жовтня 2019 р.) / СумДПУ імені А. С. Макаренка, Сумський відділ Українського географічного товариства ; [упорядник А. О. Корнус]. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. С. 41–49. 1 електр. опт. диск (CD-R).
2. Корнус А. О. Туристичний кластер Новослобідської громади Путивльського району: об'єкти, маршрути, їх використання / А. О. Корнус, О. О. Гаркавенко, Г. М. Горбовцов, О. В. Фурсеєв // Треті Сумські наукові географічні читання : збірник матеріалів Всеукраїнської наук. конф., (м. Суми, 12–14 жовтня 2018 р.) / СумДПУ імені А. С. Макаренка, Сумський відділ Українського географічного товариства ; [упорядник А. О. Корнус]. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. С. 107–111.
3. Корнус А. О. Туристсько-рекреаційний кластер Путивльського району: об'єкти, маршрути, їх використання / А. О. Корнус, О. Г. Корнус, О. В. Фурсеєв // Туристичні регіони: розвиток, інституційне середовище та розумне локальне управління : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Адміністративно-територіальні vs економічно-просторові кордони регіонів» (19–20 березня 2020 р., м. Київ). Київ : КНЕУ, 2020. С. 541–546.

ПРОГНОЗУВАННЯ СТАНУ ЗАХВОРЮВАНOSTІ НАСЕЛЕННЯ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ХВОРОБИ ОКА ТА ПРИДАТКОВОГО АПАРАТУ

¹Ткаченко Я. Г., ¹Корнус О. Г., ¹Скиба О. О., ²Шишук В. Д.

¹ Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка,

² Сумський державний педагогічний університет

yanaatg@gmail.com

В сучасному світі активна діджиталізація та зміни у поведінці та способі життя (скорочення часу, що проводиться на відкритому повітрі, малорухливий спосіб життя та нездорове харчування) негативно впливає на зір населення. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), у світі налічується не менше 2,2 мільярда випадків порушення зору чи сліпоти, причому понад 1 мільярд з них є наслідком відсутності профілактики чи лікування. У найближчі десятиліття зростання та старіння населення, а також урбанізація призведуть до різкого збільшення кількості людей із захворюваннями очей, порушеннями зору та сліпотою [1]. Виявлення поширеності офтальмологічних захворювань, вивчення причин їх появи є одним з актуальних питань медицини та медичної географії. Це вказує на необхідність здійснення процедур прогнозування офтальмологічної захворюваності населення, без якого неможливо визначити перспективи